

**ҚОНУНИ
ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН**

ДАР БОРАИ АМНИЯТИ НАҚЛИЁТӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2012, №7, мод. 697; ҚҖТ 23.12.2021с., №1846)

Қонуни мазкур муносибатҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ, иқтисодӣ ва дигар муносибатҳоеро, ки ба таъмини амнияти наклиётӣ ва фаъолияти устувори маҷмуи нақлиёт вобастаанд, танзим менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мағҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мағҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

-**амнияти нақлиётӣ** - ҳолати ҳимоя шудани объектҳои инфрасоҳтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт аз амалҳои даҳолати гайриқонунӣ;

-**таъмини амнияти нақлиётӣ** - амалий намудани тадбирҳои аз ҷониби давлат муайяншудаи ҳуқуқӣ, иқтисодӣ, ташкилӣ дар соҳаи маҷмуи (комплекси) нақлиёт, ки ба ҳавфи содир шудани амалҳои даҳолати гайриқонунӣ мутобиқат мекунанд;

-**амали даҳолати гайриқонунӣ** - амали зиддиҳуқуқӣ (аз ҷумла, амали террористӣ), ки ба фаъолияти бехатарии маҷмуи нақлиёт таҳдид намуда, сабабгори зарар расонидан ба ҳаёт ва саломатии одамон, расонидани зарари моддӣ ва ё боиси ҳавфи ба вучуд омадани чунин оқибатҳо гардад;

-**мақомоти муайянӣ давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ** - мақомоти иҷроияи ҳокимиёти давлатӣ, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати иҷроӣ вазифаи хизматрасонии давлатӣ дар соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ ваколатдор кардааст; (ҚҖТ 23.12.2021с., №1846)

-**гуруҳбандии объектҳои инфрасоҳтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт** - мансуб доностани объектҳои инфрасоҳтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт ба гуруҳҳои муайян бо назардошти дараҷаи ҳавфи содир амали даҳолати гайриқонунӣ ва оқибатҳои эҳтимолии он;

-**объектҳои инфрасоҳтори нақлиёт** - маҷмуи технологи, ки роҳи оҳан, роҳҳои обии доҳилӣ, ҳатсайрҳо пайвастакунандаи, роҳҳои автомобилгард, нақбу пул, гузаргоҳи роҳи оҳан ва автобусҳо, бандарҳои маҳсуси моҳидорӣ ва дарёӣ, воситаҳои бандарӣ, иншоотҳои гидротехники киштиронӣ, аэроромҳо, фурӯдгоҳҳо объектҳои низоми алоқа, киштиронию ҳавонавардӣ ва идораи ҳаракати воситаҳои нақлиётро дар бар мегирад, инчунин дигар биною иншоот, дастгоҳҳо ва таҷхизоте, ки фаъолияти маҷмӯи нақлиётро таъмин мекунанд;

-**арзёбии осебазирии объектҳои инфрасоҳтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт** - муайян намудани дараҷаи ҳимоя шудани объектҳои инфрасоҳтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт аз ҳавфи содир шудани амали даҳолати гайриқонунӣ;

-**ташкилотҳои маҳсуси соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ** - шахсони ҳуқуқие, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ бо тартиби муқаррарномудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои арзёбии осебазирии объектҳои инфрасоҳтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт муқаррар гардидаанд; (ҚҖТ 23.12.2021с., №1846)

-**субъектҳои инфрасоҳтори нақлиёт** - шахсони воеӣ ва ҳуқуқӣ, ки соҳибмулкони объектҳои инфрасоҳтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт мебошанд ё онҳоро тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебаранд;

-**воситаҳои нақлиёт** - нақлиётҳои ҳавоӣ, роҳи оҳан, автомобили, оби, барқӣ ва қубурӣ, ки барои ҳамлу нақл муқаррар шудаанд;

-**маҷмӯи нақлиёт** - объектҳо ва субъектҳои инфрасоҳтори нақлиёт, воситаҳои нақлиёт;

-**сатҳи амнияти нақлиётӣ** - дараҷаи ҳимоя шудани маҷмуи нақлиёт, ки ба дараҷаи ҳатари содир шудани амали даҳолати гайриқонунӣ мувофиқат мекунад.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи амнияти нақлиётӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи амнияти нақлиётӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад. (ҚҖТ 23.12.2021с., №1846)

Моддаи 3. Мақсад ва вазифаҳои таъмини амнияти нақлиётӣ

1. Мақсади таъмини амнияти нақлиётӣ фаъолияти устувор ва бехатари маҷмуи нақлиёт, ҳимояи манфиатҳои шаҳе, ҷамъият ва давлат дар соҳаҳои маҷмуи нақлиёт аз амалҳои даҳолати гайриқонунӣ мебошанд.

2. Вазифаҳои таъмини амнияти нақлиётӣ инҳоянд:

- танзими меъерии хукуқӣ дар соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ;
- муайян намудани таҳдиҷо оид ба анҷом додани амалҳои даҳолати ғайриқонуни;
- гурӯҳбандии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлнёт;
- таҳия ва татбиқи талабот оид ба таъмини амнияти нақлиёти;
- таҳия ва татбиқи чораҳо оид ба таъмини амнияти нақлиёти;
- тайёр намудани мутахассисон дар соҳаи таъмини амнияти нақлиёти;
- санчиш ва назорат дар соҳаи таъмини амнияти нақлиёти;
- таъмини иттилоотӣ, моддию техники ва илмии техникии амнияти нақлиёти.

Моддаи 4. Принсипҳои таъмини амнияти нақлиёти

Принсипҳои таъмини амнияти нақлиёти инҳоянд:

- қонуният;
- риояи мувозинати манфиатҳои шаҳс, ҷамъият ва давлат;
- масъулияти тарафайни шаҳс, ҷамъият ва давлат дар соҳаи таъмини амнияти нақлиёти;
- ҳамгирой (интегратсия) бо низоми байналмилалии амният;
- ҳамкории субъектҳои инфрасохтори нақлиёт ва мақомоти давлатӣ.

БОБИ 2. АМНИЯТИ НАҚЛИЁТИ ВА ТАДБИРҲО ОИД БА ТАЪМИНИ ОН

Моддаи 5. Таъмини амнияти нақлиёти

1. Таъмини амнияти нақлиётии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт ба зиммаи субъектҳои инфрасохтори нақлиёт voguzor карда мешавад, агар дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

2. Назорати давлатӣ дар соҳаи таъмини амнияти нақлиёти аз ҷониби *мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиёти мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ* карда мешавад. (**ҚҖТ 23.12.2021с., №1846**)

Моддаи 6. Арзёбии осебпазирии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт аз амалҳои даҳолати ғайриқонунӣ

1. Тартиби арзёбии осебпазирии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт аз ҷониби *мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиёти дар мувофиқа бо мақомоти давлатии амнияти миллӣ* ва корҳои доҳилӣ муқаррар карда мешавад. (**ҚҖТ 23.12.2021с., №1846**)

2. Осебпазирии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт аз ҷониби ташкилотҳои маҳсуси соҳаи таъмини амнияти нақлиёти, мақомоти давлатии амнияти миллӣ ва мақомоти корҳои доҳилӣ бо назардошти талаботи таъмини амнияти нақлиёти арзёбӣ карда мешавад.

3. Натиҷаҳои арзёбии осебпазирии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт аз ҷониби *мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиёти тасдик* карда мешаванд.

4. Интишори маълумот оид ба натиҷаҳои арзёбии осебпазирии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт манъ аст. (**ҚҖТ 23.12.2021с., №1846**)

Моддаи 7. Гуруҳбандии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт

1. Миқдори гуруҳҳо ва меъёри гуруҳбандии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт бо тартибе муқаррар карда мешаванд, ки он аз ҷониби *мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ* дар мувофиқа бо мақомоти давлатии амнияти миллӣ, мақомоти корҳои доҳилӣ ва мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи рушди иқтисод муайя карда мешавад. (**ҚҖТ 23.12.2021с., №1846**)

2. Объектҳои гуруҳбандишуда ба феҳристи объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт доҳил карда мешаванд, ки пешбуруди он ба зиммаи *мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиёти* бо тартиби муқарраргардида voguzor карда мешавад. (**ҚҖТ 23.12.2021с., №1846**)

Моддаи 8. Сатҳи амнияти нақлиёти, объектҳои инфрасохтори нақлиёти ва воситаҳои нақлиёт

1. Бо мақсади андешидани тадбирҳо оид ба таъмини амнияти нақлиёти дар маҷмуу нақлиёт сатҳҳои гуногуни амнияти нақлиёти муқаррар карда мешаванд.

2. Номѓӯи сатҳҳои амнияти нақлиёти ва тартиби эълон намудани онҳо дар ҳолати тағиیر ёфтани дараҷаи хавғи содиршавии амали даҳолати ғайриқонунӣ ба фаъолияти маҷмуу нақлиёт аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Моддаи 9. Талабот оид ба таъмини амнияти нақлиёти

Талабот оид ба таъмини амнияти нақлиётӣ, ки сатҳҳои амниятро дар асоси моддаи 8 Қонуни мазкур барои гурухҳои гуногуни объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт ба ҳисоб мегирад, аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ дар мувофиқа бо мақомоти давлатии амнияти миллӣ, мақомоти корҳои доҳилӣ ва мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи рушди иқтисод муқаррар карда мешавад. (ҚҶТ 23.12.2021с., №1846)

Моддаи 10. Банакшагирӣ ва татбики чораҳо оид ба таъмини амнияти нақлиётии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт

1. Субъектҳои инфрасохтори нақлиёт дар асоси натиҷаи арзёбии осебпазирии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт нақшаҳои таъмини амнияти нақлиётии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиётро таҳия менамоянд. Нақшаҳои зикршуда маҷмуи чораҳоро оид ба таъмини амнияти нақлиётӣ пешбинӣ менамоянд. Тартиби таҳияи нақшаҳои зикршударо мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи амнияти нақлиёти дар мувофиқа бо мақомоти давлатии амнияти миллӣ ва мақомоти корҳои доҳилӣ муқаррар мекунад. (ҚҶТ 23.12.2021с., №1846)

2. Нақшаҳои таъмини амнияти нақлиётии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиётро мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиёти тасдиқ мекунад. (ҚҶТ 23.12.2021с., №1846)

3. Нақшаҳои таъмини амнияти нақлиётии объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт аз ҷониби субъектҳои инфрасохтори нақлиёт мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

4. Интишори маълумоти нақшаҳои таъмини амнияти нақлиётии объектҳои инфрасохтори нақлиёт на воситаҳои нақлиёт манъ мебошад.

Моддаи 11. Маҳдудиятҳо ҳангоми қабул кардан ба коре, ки бевосита ба таъмини амнияти нақлиёти алоқаманд мебошад

1. Ба мансабе, ки бевосита ба таъмини амнияти нақлиёти алоқаманд аст, шахсони зерин қабул карда намешаванд:

-онҳое, ки доғи суди доранд;

-онҳое, ки дар қайди муассисаҳои мақомоти давлатии тандурустӣ бо сабаби бемориҳои рӯҳӣ, майзадагӣ ё нашъамандӣ мебошанд;

-онҳое, ки ваколатҳояшон дар вазифаи давлатӣ пеш аз муҳлат катъ гардидааст ё аз хизмати давлатӣ, аз ҷумла аз мақомоти ҳифзи ҳуқӯқ, мақомоти прокуратура ё мақомоти судӣ бо асосҳое озод карда шудаанд, ки мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон бо содир намудани кирдори бадномкунандай шарафи хизматчии давлатӣ, дағалона ё пайдарпай риоя накардани интизоми меҳнатӣ ва нобоварӣ нисбат баъд алоқаманд буда, баъди пеш аз муҳлат катъ гардидаи ваколатҳо ё озод шудан аз хизматӣ давлатӣ камтар аз сол гузашта бошад;

- онҳое, ки дар асоси натиҷаи тағтиши мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти давлатии амнияти миллӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон» гузаронидашуда ҳуносай мақомоти давлатии амнияти миллӣ дар бораи норавоии фаъолияти чунин шахсон дар объектҳои барои ҳаёт ё саломатии инсон, инчунин барои муҳити зист хатари зиёддошта вучуд дошта бошад.

2. Номгӯи кору ихтисос ва мансабҳое, ки бевосита бо таъмини амнияти нақлиёти алоқаманданд, аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Моддаи 12. Таъминоти иттилоотӣ дар соҳаи амнияти нақлиёти

1. Бо мақсади амалӣ намудани чорабинҳо оид ба таъмини амнияти нақлиёти аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи технологияи иттилоотӣ ва алоқа низоми ягонаи давлатии иттилоотии таъмини амнияти нақлиёти таъсис дода мешавад, ки моликияти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. (ҚҶТ 23.12.2021с., №1846)

2. Низоми итилоотии мазкур инчунин аз маҳзани мутамаркази автоматиқунонидашудаи маълумоти шахсӣ дар бораи мусоғирон иборат мебошад. Чунин маҳзанҳо дар ҳолати иҷрои навъҳои зерини ҳамлу нақл тартиб дода мешаванд:

-ҳамлу нақли ҳавоии доҳилӣ ва байналмилаӣ;

-ҳамлу нақли доҳилии дур ва байналмилаӣ тавассути роҳи оҳан;

-ҳамлу нақли байналмилаӣ тавассути нақлиёти обӣ ва автомобили;

-ҳамлу нақл тавассути роҳи оҳан, нақлиёти доҳилии обӣ ва автомобили аз рӯи ҳатсайри алоҳида, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи амнияти нақлиёти дар мувофиқа бо мақомоти давлатии амнияти миллӣ ва мақомоти корҳои доҳилӣ сурат мегирад. (ҚҶТ 23.12.2021с., №1846)

3. Маҳзани мутамаркази автоматиқунонидашудаи маълумоти шахсӣ дар бораи мусоғирон дар асоси маълумоти пешниҳоднамудаи соҳторҳои зерин тартиб дода мешавад:

-субъектҳои инфрасохтори нақлиёт ва интиқолдиҳандагон;

-мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатӣ;

-давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳо дар доираи ҳамкорӣ доир ба масъалаҳои амнияти нақлиёти.

4.Ҳангоми ба расмият даровардани ҳуҷҷатҳои мусофират (чиштаҳо) маълумоти зерин ба маҳзани мутамаркази автоматикунонидашудаи маълумоти шахсӣ дар бораи мусофирон ирсол карда мешавад:

-насад, ном ва номи падар;

-сана ва ҷои таваллуд;

-намуд ва рақами ҳуҷҷати тасдиқунандаи шахсият, ки дар асоси он ҳуҷҷати мусофират (чишта) харида шудааст;

-нуқтаи ба роҳ, баромадан, нуқтаи таъиншуда, намуди хатсайри ҳаракат (бе истгоҳи гузариш, транзитӣ);

-санаси мусофират.

5. Тартиби ташкил кардан ва пешбуруди маҳзани мутамаркази автоматиконидашудаи маълумоти шахсӣ дар бораи мусофирон, ҳамчунин пешниҳод намудани маълумоти дар он дарҷгардида аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

6. Субъекти инфрасохтори нақлиёт ё интиқолдиҳандай давлати хориҷие, ки молики воситаи нақлиёт мебошад, ҳамлу нақли байналмилалии мусофиронро ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва (ё) тавассути ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом медиҳад ва ё ҳудуди онро тибқи дигар асосҳои муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебарад, маълумоти ҳуҷҷатҳои мусофират (чиштаҳо)-ро ба маҳзани мутамаркази автоматиконидашудаи маълумоти шахсӣ дар бораи мусофирон мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни мазкур ирсол менамояд.

7. Риояи тартиби ирсоли маълумоти дар ҳамин модда пешбинишиударо ба маҳзани мутамаркази автоматиконидашудаи маълумоти шахсӣ дар бораи мусофирон мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи нақлиёт, ки вазифаи таъзим ва назоратро дар соҳаи нақлиёт ба зима доранд, назорат мекунанд.

8.Интишори маълумот оид ба захираи иттилоотии низоми ягонаи давлатии иттилоотии таъмини амнияти наклиёти манъ аст.

Моддан 13. Ҳуқуқу ўҳдадориҳои субъектҳои инфрасохтори нақлиёт ва интиқолдиҳандагони воситаҳои нақлиёт дар соҳаи таъмини амнияти нақлиёти

1. Субъектҳои инфрасохтори нақлиёт ва интиқолдиҳандагони воситаҳои нақлиёт ҳуқуқ доранд, ки:

- бо тартиби муқарраршуда аз макоми ваколатдори давлатии соҳди амнияти наклиёти маълумотро дар бораи масъалаҳои таъмини амнияти нақлиёти дастрас намоянд;

- ба мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ, мақомоти давлатии амнияти миллӣ ва корҳои доҳилий доир ба таъмини амнияти нақлиётӣ таклифҳо пешниҳод намоянд. (ҚҶТ 23.12.2021с., №1846)

2. Субъектҳои инфрасохтори нақлиёт ва интиқолдиҳандагон ўҳдадоранд, ки:

-бо тартиби муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи таъмини амнияти нақлиётӣ фавран дар бораи таҳдидҳои содир кардан ва содир шудани амалҳои даҳолати ғайриқонунӣ ба объектҳои инфрасохтори нақлиёт ва воситаҳои нақлиёт маълумот диханд; (ҚҶТ 23.12.2021с., №1846)

- дастурҳо ва қарорҳои шахсони масъули ваколатдори мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи амнияти нақлиётIRO дар бораи рафъи риоя нашудани талабот оид ба таъмини амнияти нақлиётӣ мувофиқи моддаи 9 Қонуни мазкур ичро намоянд; (ҚҶТ 23.12.2021с., №1846)

-дар ошкор, пешгирий ва бартараф намудани амалҳои даҳолати ғайриқонунӣ, ҳамчунин рафъи оқибати онҳо, муқаррар намудани сабабу заминаҳои содир шудани онҳо мусоидат намоянд.

БОБИ 3. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 14. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур тибки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи15. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе

3 июли соли 2012

№847